

Stap 3: ca 10 minuten

Rosenthal (2011) schrijft de snellere ontwikkeling van leerlingen van wie we hogere verwachtingen hebben toe aan vier factoren. Lees de informatie hierover:

Vier factoren die leerlingen ondersteunen bij hun ontwikkeling ¹

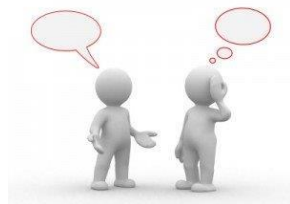
1. Warmtefactor

We hebben vaak een warmere interactie met leerlingen van wie we hogere verwachtingen hebben. Er is sprake van een goede relatie waarbij zowel de leerling als de leerkracht zich veilig en prettig voelt. Dit is terug te horen in de gesprekken van de leerkracht met deze leerlingen en dit is ook te zien aan de non-verbale communicatie.

3. Reactiefactor

Leerlingen van wie we meer verwachten, krijgen vaker de kans om te reageren op vragen. We geven ze vaker de beurt en ze zijn ook langer aan het woord dan andere leerlingen. Als ze een fout of onvolledig antwoord geven, dan helpen we hen om tot een juiste formulering te komen door aanwijzingen te geven en stapsgewijs toe te werken naar een juist antwoord.

2. Aanbodfactor

We bieden leerlingen van wie we hogere verwachtingen hebben méér en ook meer uitdagende leerstof aan. Moeilijke leerstof wordt als een uitdaging gezien en juist daarom aangeboden.

4. Feedbackfactor

Leerlingen van wie we hogere verwachtingen hebben, krijgen meer complimenten als ze een goed antwoord geven. Bij een fout antwoord krijgen ze kwalitatief betere feedback dan de overige leerlingen. Ze krijgen aanwijzingen om tot een juist antwoord te komen. Soms kun je aan de manier van feedback geven aflezen of een leerkracht onbewust lagere verwachtingen heeft van een leerling, omdat hij dan sneller tevreden is. Een antwoord dat slechts gedeeltelijk juist is, wordt dan geaccepteerd in plaats van dat de leerkracht doorvraagt.

¹ Bron: M. Schmeijer: <https://wij-leren.nl/rosenthaleffect-verwachtingen-leeropbrengsten.php>

Stap 4. Bespreek (max. 10 minuten per deelnemer):

1. Welke factoren herken je in jouw interacties bij de vier leerlingen en welke niet of minder? Bespreek met elkaar een paar voorbeelden waaruit het minder of meer blijkt.
2. Wat maakt dat deze factoren sterk aan- of afwezig zijn? Wat zegt het over je verwachtingen?
3. Hoe kun je de interactie van deze leerlingen krachtiger maken voor hun ontwikkeling? Kies bij iedere leerling een of twee aandachtspunten. Noteer deze bondig in onderstaand schema en oefen ze de komende drie weken in je klas
4. Evalueer na drie weken wat je ervaringen zijn naar aanleiding van de aandachtspunten.

1. Leerling: Inschatting niveau: hoog gemiddeld laag	2. Interactie veel +++ gemiddeld ++ weinig +	Warmtefactor behouden-versterken Aandachtspunt:	Aanbodfactor behouden-versterken Aandachtspunt:	Reactiefactor behouden-versterken Aandachtspunt:	Feedbackfactor behouden-versterken Aandachtspunt:

In het boek 'Werk maken van gelijke kansen' vind je in deel II (vanaf pagina 43) meer over verwachtingen en het effect op leerlingen. Het boek staat in het palet en is te downloaden via de website www.werkmakenvangelijkekansen.nl